

Закуповуємо в дні війни без помилок – аналіз висновків аудиторів

Ілона ТАРНОПОЛЬСЬКА

головний редактор системи «Експертус Держзакупівлі»

dz.expertus.com.ua

План

1. Коли аудитори вважають, що замовники:

- порушили вимоги до розміщення інформації в ЕСЗ за Порядком № 1082;
- не надали інформації, документів у випадках, передбачених законом;
- не відхилили тендерні пропозиції, які підлягали відхиленню відповідно до закону;
- не підтвердили наявність умов застосувати переговорну процедуру закупівлі.

2. Які вимоги аудиторів щодо обґрунтування визначення очікуваної вартості

Проаналізуємо свіжі висновки про результати моніторингу процедури закупівлі (далі — висновок), аби розуміти, на що саме звертають увагу аудитори. А отже, не повторювати помилок, яких припустилися ваші колеги.

Нормативно-правова база

Закон № 922 — Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII;

Закон № 2939 — Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII;

Закон № 2155 — Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 № 2155-VIII;

Постанова № 710 — постанова КМУ «Про ефективне використання державних коштів» від 11.10.2016 № 710;

Порядок № 1082 — Порядок розміщення інформації про публічні закупівлі», затверджений наказом Мінекономіки від 11.06.2020 № 1082;

ДК 021:2015 — Національний класифікатор України ДК 021:2015 «Єдиний закупівельний словник», затверджений наказом Мінекономрозвитку від 23.12.2015 № 174

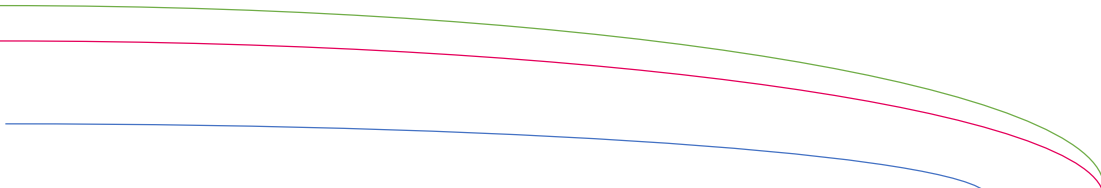

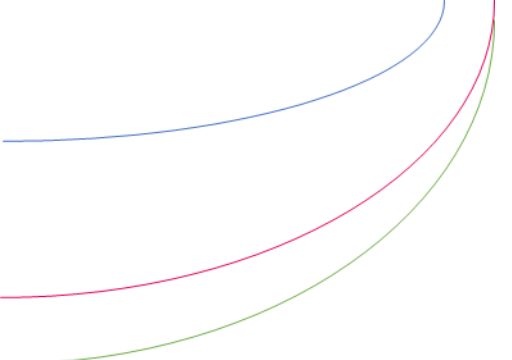
Моніторинг як захід контролю

Одним із заходів контролю за дотриманням законодавства у сфері закупівель, є моніторинг процедури закупівлі. Проводять його Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи протягом:

- проведення процедури закупівлі;
- укладення договору про закупівлю;
- виконання договору про закупівлю (ч. 1 ст. 8 Закону № 922).

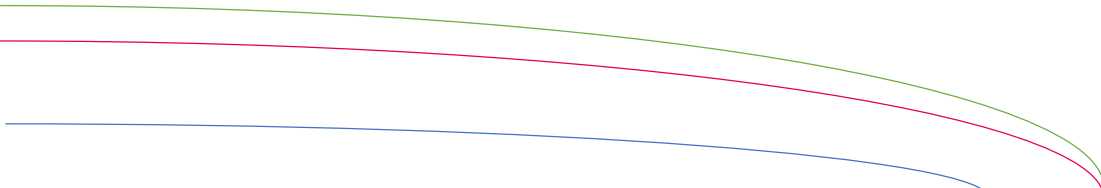
Моніторинг закупівлі аудитори проводять за місцезнаходженням органу держфінконтролю (ст. 5 Закону № 2939).

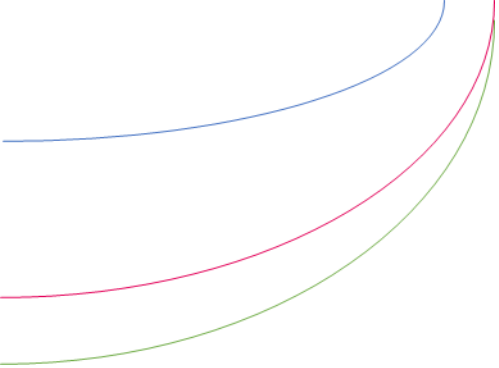

На початку введення воєнного стану в Україні Держаудитслужба наказом від 24.02.2022 № 34 припинила проведення моніторингів процедур закупівель, розпочатих відповідно до статті 8 Закону № 922. Початково аудитори планували припинити моніторинги на період дії воєнного стану на території України. Однак вже за кілька місяців це рішення змінили.

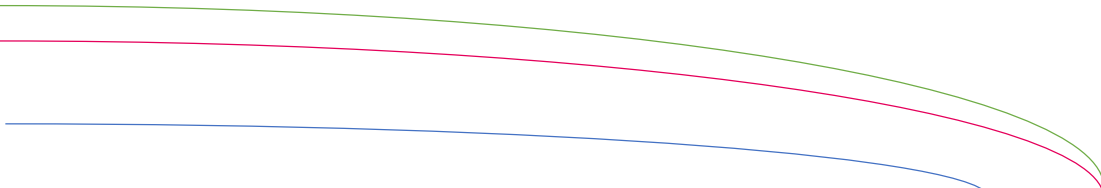
На сьогодні Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи, щоб забезпечити держфінконтроль за використанням державних ресурсів у воєнний час, проводять заходи держфінконтролю з **урахуванням воєнного стану** відповідно до постанови КМУ від «Деякі питання здійснення державного фінансового контролю в умовах воєнного стану» 07.05.2022 № 561.

Коли аудитори фіксують порушення вимог щодо розміщення інформації в ЕСЗ за Порядком № 1082

Порядок № 1082 визначає процедуру розміщення інформації про публічні закупівлі, яка оприлюднюється на веб-порталі Уповноваженого органу у складі електронної системи закупівель та порядок подання інформації, документів, звернень та скарг, одержання повідомлень через електронну систему закупівель.

ПОРУШЕННЯ: не зазначення коду, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі

29 липня 2022 року замовник оголосив відкриті торги на закупівлю лапароскопічної стійки. Предмет закупівлі він визначив: **ДК 021:2015: 33160000-9 — Устаткування для операційних блоків.**

В інформації, оприлюдненій замовником в ЕСЗ, аудитори виявили ознаки порушення. Відтак 16 серпня вони почали моніторинг процедури закупівлі, а 18 серпня — опублікували висновок.

Аудитори встановили, що коли замовник вносив інформацію щодо предмета закупівлі товару в оголошення, він **не дотримав вимог пункту 14 Порядку № 1082**. А саме — не зазначив в ЕСЗ код товару, визначений згідно з Єдиним закупівельним словником, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі. Аудитори зазначили, що для товару, який закуповував замовник, ДК 021:2015 містить такий код, як 33164000-7 Обладнання для лапароскопічних операцій.

Аудитори наголосили, що відповідно до пункту 7 Порядку № 1082 замовник може вносити зміни до інформації, яку вже оприлюднив на вебпорталі, у випадках, передбачених Законом. Внесення змін до оголошення про проведення процедури відкритих торгів Законом не передбачено. Тож у висновку аудитори зобов'язали замовника провести заходи з усунення виявлених порушень, зокрема в межах законодавства **вжити заходів щодо відміни тендеру** відповідно до пункту 2 частини 1 статті 32 Закону.

23 серпня замовник оприлюднив підтвердження усунення порушення, де зазначив про рішення усунути порушення шляхом відміни процедури закупівлі.

(Процедура закупівлі — UA-2022-07-29-007031-a)

Сервіс від Експертус Держзакупівлі: Єдиний закупівельний словник ДК 021:2015 (expertus.com.ua)

Експертус
держзакупівлі

Пошук сервісів. Введіть запит українською мовою

Робочі ситуації Нормативна база Форми Е-журнали Вебінари **Сервіси** Онлайн-навчання

СЕРВІСИ

Єдиний закупівельний словник ДК 021:2015

Сервіс допоможе знайти правильний CPV код для предмета закупівлі

Перевірка контрагентів

Допоможе перевірити надійність майбутніх партнерів за договорами та промоніторити інформацію про них

Норми витрат П

Розрачує норми витрат для легкових авто

Сервіс «Строки зберігання документів»

Підкаже мінімальні строки зберігання документів — бухгалтерських, кадрових, з організаційної діяльності

Усі сервіси

Калькулятор ПДВ

Допоможе швидко виокремити суму ПДВ із загальної вартості товару, послуги, роботи

Пошук в УКТ ЗЕД

Підкаже, як самостійно класифікувати (кодувати) товар згідно з УКТ ЗЕД

ПОРУШЕННЯ: розміщення та оприлюднення інформації про закупівлю не відповідно до вимог пункту 14 Порядку № 1082

Замовник оголосив багатолотові відкриті торги на закупівлю товарів за кодом ДК 021:2015:15810000-9 — Хлібопродукти, свіжовипечені хлібобулочні та кондитерські вироби.

Одним із питань, що стало предметом аналізу під час моніторингу закупівлі, аудитори визначили **розміщення та оприлюднення інформації про закупівлю**.

Орган контролю звернув увагу на **вимогу пункту 14 Порядку № 1082**: під час унесення інформації щодо предмета закупівлі товарів в оголошення, оприлюднення яких передбачено Законом, в окремих електронних полях зазначається інформація, визначена пунктом 12 та абзацами 2—4 пункту 13 Порядку, та інформація щодо назви товару кожної номенклатурної позиції предмета закупівлі, а також коду товару, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі.

Замовник зазначив таку інформацію про предмет закупівлі: товар, а саме — Булочка здобна 0,09 кг (36380 шт), Хліб вищого гатунку 0,400 кг (1100 кг), Хліб житньо-пшеничний 0,400 кг (1000 кг), та код ДК 021:2015: 15810000-9 — Хлібопродукти, свіжовипечені хлібобулочні та кондитерські вироби.

Аудитори зауважили, що ДК 021:2015 містить щодо товару, який є предметом цієї закупівлі, зокрема, такі номенклатурні позиції: 15811000-7 — Хліб, 15811200-8 — Булки.

Тож аудитори встановили, що під час розміщення та оприлюднення інформації щодо предмета закупівлі (оголошення про проведення відкритих торгів) замовник **не зазначив коду товару, визначеного за ДК 021:2015, що найбільше відповідає назві номенклатурної позиції предмета закупівлі, чим порушив вимоги пункту 14 Порядку № 1082.**

За результатами моніторингу аудитори не встановили інших порушень, окрім як порушення вимог пункту 14 Порядку № 1082. Замовник відмінив торги.

(Процедура закупівлі — UA-2022-01-13-000376-b)

ПОРУШЕННЯ: використання УЕП замість КЕП

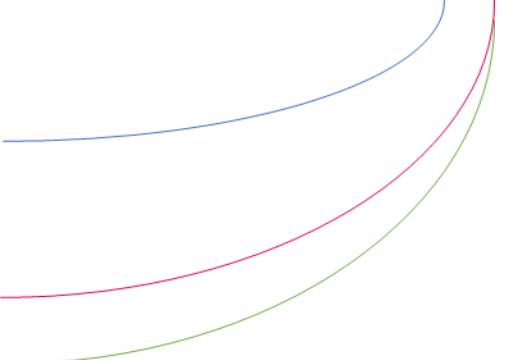
21 лютого 2022 року замовник оголосив відкриті торги на закупівлю поточного ремонту операційного блоку КНП.

Підставою для моніторингу стали ознаки порушення законодавства у сфері публічних закупівель в інформації, оприлюдненій в ЕСЗ. 16 серпня аудитори розпочали моніторинг, а 02 вересня оприлюднили висновок. Аудитори зафіксували низку порушень. Одним із них стало — **порушення порядку розміщення інформації в ЕСЗ.**

Відповідно до пункту 3 Порядку № 1082 інформацію в ЕСЗ замовник розміщує шляхом:

- заповнення електронних полів, визначених адміністратором і реалізованих в ЕСЗ;
- завантаження відповідних документів через автоматизоване робоче місце замовника.

Після внесення інформації в електронні поля, **на неї накладається КЕП посадової особи.**

Аудитори перевірили електронний підпис посадової особи замовника і виявили, що **він не відповідає вимогам до КЕП**. У розумінні Закону № 2155 накладений підпис не є КЕП, адже має тип носія особистого ключа — незахищений, тип підпису — удосконалений, сертифікат — кваліфікований, інформація про зберігання особистого ключа в засобі кваліфікованого електронного підпису відсутня.

Тож аудитори дійшли висновку, що замовник порушив вимоги пункту 3 Порядку № 1082 та зобов'язали його провести заходи щодо усунення виявлених порушень. Зокрема — в межах законодавства **вжити заходи щодо відміни тендера** з урахуванням вимог частини 1 статті 32 Закону № 922.

20 вересня замовник оприлюднив в ЕСЗ підтвердження усунення порушення, де зазначив про рішення усунути порушення шляхом відміни процедури закупівлі.

(Процедура закупівлі — [UA-2022-02-21-006280-b](#))

Коли аудиторів звертають увагу на те, що замовники не надали інформації, документів у випадках, передбачених законом

Закон № 922 передбачає низку вимог до замовника оприлюднювати в ЕСЗ інформацію та документи. Наприклад, обов'язково зазначати у повідомленні про намір укласти договір про закупівлю обґрунтування застосування переговорної процедури закупівлі, експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі.

Будьте уважними і **оприлюднюйте таку інформацію так, як вимагають законодавчі норми.**

Зважайте також на запити аудиторів. Законодавець передбачив, що протягом строку проведення моніторингу процедури закупівлі посадова особа органу держфінконтролю, відповідальна за проведення моніторингу, **має право через ЕСЗ запитувати у замовника пояснення (інформацію, документи)** щодо прийнятих рішень та/або вчинених дій чи бездіяльності, які є предметом дослідження в рамках моніторингу (ч. 5 ст. 8 Закону № 922). Усі такі запити про надання пояснень автоматично оприлюднює ЕСЗ. Замовник **протягом трьох робочих днів з дня оприлюднення такого запиту повинен надати відповідні пояснення (інформацію, документи) через ЕСЗ.**

ПОРУШЕННЯ: ненадання інформації, документів у випадках, передбачених законом

15 вересня 2021 року замовник оприлюднив інформацію про переговорну процедуру для закупівлі бухгалтерських та аудиторських послуг. Як підставу для переговорної процедури, він вказав необхідність у закупівлі додаткових аналогічних робіт чи послуг у того самого учасника, що передбачені в основному договорі про закупівлю, який укладений за результатами проведення тендера та/або відбувається протягом трьох років після укладення договору про закупівлю і загальна вартість таких робіт чи послуг не перевищує 50% ціни основного договору про закупівлю.

29 серпня 2022 року аудитори вирішили провести моніторинг цієї процедури.

У запиті замовнику про пояснення аудитори попросили надати, зокрема:

- експертні, нормативні, технічні або інші документи, які підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури;
- ID номер закупівлі, за результатами якої укладено основний договір;
- документальне підтвердження стану розрахунків за основним договором, зокрема, рахунки-фактури, видаткові накладні, акти приймання-передачі наданих послуг, платіжні доручення, банківські виписки.

Пояснення, інформацію та документи замовник протягом трьох робочих днів з дня оприлюднення запиту не надав.

Тож у висновку аудитори зазначили, що на порушення вимог пункту 8 частини 6 статті 40 Закону № 922 **повідомлення про намір укласти договір про закупівлю не містить експертних, нормативних, технічних та інших документів**, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі. А за результатами аналізу повноти та своєчасності надання інформації та документів у випадках, передбачених Законом № 922, аудитори установили порушення вимог частини 5 статті 8 Закону.

В цьому випадку аудитори не вимагали відмінити переговорну процедуру з огляду на відсутність механізму, щоб усунути виявлені порушення. Проте вони **зобов'язали замовника вжити заходи, спрямовані на недопущення встановлених порушень у подальшому**, зокрема шляхом притягнення до відповідальності осіб, якими допущені порушення.

(Процедура закупівлі — [UA-2021-09-15-010338-b](#))

ПОРУШЕННЯ: ненадання інформації, документів у випадках, передбачених законом

20 лютого 2020 року замовник оголосив відкриті торги на закупівлю устаткування для операційних блоків, а 30 березня сторони уклали договір про закупівлю.

3 серпня 2022 року Держаудитслужба розпочала моніторинг цієї процедури закупівлі. Аудитори скористалися пошуково-аналітичною системою dozorго і виявили, що за укладеним договором замовник розраховувався за поставлений товар у травні 2020 року. Проте **звіт про виконання договору про закупівлю** на дату початку моніторингу замовник **не оприлюднив**.

9 серпня аудитори звернулися за роз'ясненнями до замовника через ЕСЗ. Вони просили надати підтвердні документи та інформацію, зокрема, щодо:

- виконання переможцем процедури закупівлі умов договору в частині поставки товару;
- здійснення оплати за поставлений товар (рахунки, видаткові накладні, та інші документи).

Замовник **надав відповідь на запит несвоєчасно**, із порушенням встановленого законодавством триденного строку.

Тож у висновку аудитори зазначили про наявність:

- порушення вимог частини 5 статті 8 Закону — щодо своєчасності надання інформації та документів у випадках, передбачених Законом № 922;
- порушення вимог пункту 12 частини 1 статті 10 Закону № 922 — щодо оприлюднення інформації про закупівлю.

З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері закупівель та відсутність механізму їх усунення, Держаудитслужба зобов'язала замовника вжити заходи, спрямовані на недопущення встановлених порушень у подальшому, зокрема шляхом **притягнення до відповідальності осіб, якими допущені порушення**, а також шляхом оприлюднення звіту про виконання договору в ЕСЗ.

Замовник на виконання вимог висновку **оприлюднив в ЕСЗ звіт про виконання договору**, а також зазначив, що відповідальну особу, секретаря тендерного комітету, **звільнив з займаної посади** на підставі пункту 2 частини 1 статті 40 КЗпП.

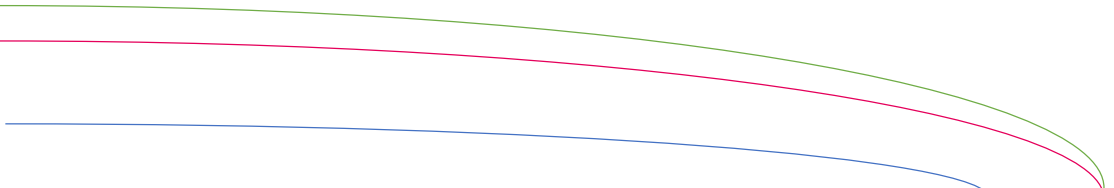
(Процедура закупівлі — [UA-2020-02-20-001161-c](#))

Коли замовники не відхилили тендерні пропозиції (ТП), які підлягали відхиленню відповідно до закону

Замовник відхиляє ТП із зазначенням аргументації в ЕСЗ виключно на підставах, передбачених у частині 1 статті 31 Закону № 922.

Здебільшого висновки аудиторів допомагають зрозуміти, як працювати і які дії аудитори визнають порушеннями. Пропонуємо їх розглянути докладніше.

ПОРУШЕННЯ: не відхилення ТП, у якої закінчився строк дії, та ненадання інформації

Замовник оголосив відкриті торги на закупівлю рекламних та маркетингових послуг. Але не оприлюднив обґрунтування якісних та кількісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення та визначення його очікуваної вартості. Також не надав посилання на сторінку власного веб-сайту, на якому розміщено обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі.

Тож, коли орган контролю розпочав моніторинг процедури, він просив надати цю інформацію відповідно до вимог пункту 4-1 Постанови № 710. Замовник **несвоєчасно надав запитовану інформацію**, чим порушив вимоги частини 5 статті 8 Закону № 922.

Також аудитори проаналізували ТП переможця процедури та виявили, що вона **не відповідає вимогам законодавства та умовам ТД**. У ТД замовник передбачив, що ТП вважаються дійсними протягом 90 днів з дати їх розкриття. До закінчення цього строку замовник має право вимагати від учасників продовження строку дії ТП.

Строк дії ТП учасника-переможця закінчився, однак з оприлюдненої в ЕСЗ інформації випливає, що замовник не вимагав продовження строку її дії. Тож **ТП переможця замовник розглянув після закінчення строку її дії.**

Тобто замовник визнав переможцем учасника, строк дії ТП якого закінчився, та уклав з ним договір про закупівлю. А відповідно до абзацу четвертого пункту 2 частини 1 статті 31 Закону № 922 замовник відхиляє ТП із зазначенням аргументації в ЕСЗ, якщо ТП учасника є такою, строк дії якої закінчився.

За результатами моніторингу аудитори виявили порушення абзацу 4 пункту 2 частини 1 статті 31 Закону № 922, а також порушення частини 5 статті 8 Закону № 922.

З огляду на встановлені порушення, які є значущими через необ'єктивне та упереджене визначення переможця процедури закупівлі, Держаудитслужба зобов'язала замовника вжити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом **припинення зобов'язань за договором**, в тому числі із застосуванням відповідних наслідків недійсності/ нікчемності договору. Тож замовнику довелося **розірвати договір надання рекламних та маркетингових послуг.**

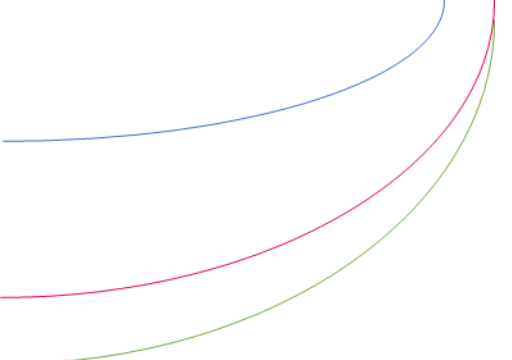
(Процедура закупівлі — [UA-2022-01-14-001585-a](#))

ПОРУШЕННЯ: невідхилення ТП у зв'язку із неукладенням договору з переможцем у встановлений строк

24 січня 2022 року замовник оголосив відкриті торги на закупівлю послуг нерегулярних пасажирських перевезень. Договору з переможцем торгів замовник не уклав через введення на території України воєнного стану.

Аудитори розпочали моніторинг цієї процедури закупівлі 29 серпня. Серед питань, які аналізували аудитори, були **своєчасність укладання договору про закупівлю** та надання інформації та документів у випадках, передбачених Законом № 922.

Під час моніторингу аудитори встановили, що замовник оприлюднив в ЕСЗ повідомлення про намір укласти договір 23.02.2022. Відповідно до вимог частини 6 статті 33 Закону № 922 замовник укладає договір про закупівлю з учасником, який визнаний переможцем процедури закупівлі, протягом строку дії його пропозиції, **не пізніше ніж через 20 днів** з дня прийняття рішення про намір укласти договір про закупівлю відповідно до вимог ТД та ТП переможця процедури закупівлі. Проте в ЕСЗ відомості щодо укладення договору на дату початку моніторингу відсутні.

В констатуючій частині висновку аудитори наголосили, що замовник не уклав договір про закупівлю із переможцем торгів у встановлений законодавством строк, а переможець не надав у спосіб, зазначений в ТД, документи, що підтверджують відсутність підстав, установлених статтею 17 Закону № 922.

У висновку **аудитори зафіксували, зокрема, наявність:**

- порушення вимог абзацу третього пункту 3 частини 1 статті 31 Закону — щодо розгляду ТП;
- порушення вимог частини 6 статті 33 Закону № 922 — щодо своєчасності укладання договору про закупівлю.

Замовник, коли тривав моніторинг, **відмінив процедуру закупівлі у зв'язку з неможливістю усунути порушення**, що виникли через виявлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель. Тож аудиторам навіть не довелося зазначати вимогу усунути допущене порушення.

(Процедура закупівлі — [UA-2022-01-24-008545-b](#))

ПОРУШЕННЯ: невідхилення ТП учасника, що не надав у встановлений спосіб документи

Замовник провів відкриті торги на закупівлю робіт з реконструкції системи киснепостачання.

Під час моніторингу аудитори встановили **невідповідність ТП учасника умовам ТД.**

По-перше, за умовами ТД учасник мав надати довідку з переліком будмашин, які використовуватиме під час робіт, а на її підтвердження – свідоцтво про реєстрацію будмашин або видаткові накладні, якщо ТЗ не підлягають реєстрації. Фактично учасник надав лише довідку з переліком будмашин. А отже, він не підтвердив наявності МТБ та не виконав вимог ТД.

По-друге, за умовами ТД учасник має надати довідку про наявність у нього працівників відповідної кваліфікації, які мають знання та досвід, необхідні для виконання робіт, з переліком обов'язкових працівників для виконання робіт згідно з технічним завданням. У довідці, яку надав учасник, не зазначено про наявність виконавця робіт. Також учасник не надав документального підтвердження наявності у штаті інженера та наказів про призначення кожного працівника, інформацію про яких зазначив у довідці.

Окремою довідкою за вимогами ТД учасник закупівлі повинен проінформувати про особу, що відповідатиме за техніку безпеки праці та надати наказ про призначення її на посаду. ТП учасника такої довідки не містила. У складі ТП **не було й інших документів, наявність яких передбачив замовник у ТД.** Тож аудитори зазначили, що в порушення частини 1 статті 31 Закону № 922 замовник не відхилив ТП цього учасника як таку, що не відповідає установленим кваліфікрітеріям, а уклав з ним договір.

Окрім цього, учасник не надав у встановлений строк, відколи замовник визначив його переможцем процедури закупівлі, документи, що підтверджують відсутність підстав, визначених пунктами 5, 6, 12 і 13 частини першої та частиною другою статті 17 Закону № 922. Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 31 Закону № 922 замовник мав відхилити ТП, якщо переможець не надав у спосіб, зазначений в ТД документи, що підтверджують відсутність підстав, установлених статтею 17 Закону № 922. Однак замовник цього не зробив, а уклав з цим переможцем договір про закупівлю.

За результатами моніторингу аудитори у висновку зафіксували порушення пункту 19 частини 2 статті 22, пункту 1 та 3 частини 1 статті 31, частини 7 статті 33 Закону № 922. З огляду на це Держаудитслужба зобов'язала замовника вжити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом **припинення зобов'язань за договором**, у т. ч. із застосуванням відповідних наслідків недійсності/ нікчемності договору.

Держаудитслужба також оприлюднила в ЕСЗ інформацію про притягнення відповідальних осіб замовника до адмінвідповідальності за статтею 164-14 КпАП.

(Процедура закупівлі — [UA-2022-02-16-001386-a](#))

Допоможе розібратись детальніше

Експертус
держзакупівлі

Пошук робочі ситуації. Введіть запит українською мовою

Робочі ситуації

Нормативна база

Форми

Е-журнали

Вебінари

Сервіси

Онлайн-навчання

пошук по документу

ЗМІСТ

Як зазначити аргументацію під час відхилення пропозиції учасника

Коли можна відхиляти учасника та переможця конкурентної процедури закупівлі

Чому відхиляти, якщо учасник не відповідає вимогам статті 16 чи 17

Відхилення тендерної пропозиції учасника: як не помилитися

Замовник може відхилити тендерну пропозицію учасника лише з підстав, передбачених законом. Допоможемо не допустити помилок

Заець Наталія

консультант з публічних закупівель, канд. екон. наук, Київ

[Прочитати консультацію в системі "Експертус Держзакупівлі"](#)

ПОРУШЕННЯ: не відхилення ТП учасників в євроторгах і допущення їх до оцінки

Замовник оголосив євроторги на закупівлю послуг з поточного середнього ремонту автомобільної дороги. Ця процедура закупівлі потрапила під моніторинг аудиторів. Одним із питань, що стали предметом аналізу, аудитори визначили розгляд ТП учасників.

На участь у закупівлі подали ТП два учасники, і аудитори встановили невідповідність їх ТП вимогам законодавства та умовам, визначеним у ТД.

Так, замовник вимагав у ТД надати документи, що підтверджують повноваження представника учасника процедури закупівлі щодо підпису документів ТП. Переможець на цю вимогу надав наказ про призначення директора. Однак цей наказ підписала особа, яка станом на момент підписання не мала повноважень директора. Тож аудитори наголосили, що **переможець документально не підтвердив повноваження посадової особи** або представника учасника процедури закупівлі щодо підпису документів ТП. Тобто не виконав вимоги ТД.

У разі якщо учасник не відповідає вимогам до учасника, встановленим за абзацом 1 частини 3 статті 22 Закону № 922, замовник має відхилити його ТП відповідно до частини 1 статті 31 Закону № 922. Проте замовник уклав договір з переможцем процедури закупівлі.

Аудитори встановили також, що ТП іншого учасника не відповідає кваліфікаційним критеріям, установленим за статтею 16 Закону № 922. І в порушення частини 1 статті 31 Закону № 922 замовник не відхилив ТП учасника. Це призвело до порушення пункту 2 частини 2 статті 32 Закону № 922, відповідно до якої тендер автоматично відміняє ЕСЗ, якщо допущено до оцінки менше двох ТП у процедурі відкритих торгів, у разі якщо оголошення про проведення відкритих торгів оприлюднено відповідно до частини 3 статті 10 Закону № 922.

У своєму висновку Держаудитслужба зафіксувала за результатами моніторингу порушення частини 1 статті 31, пункту 2 частини 2 статті 32 Закону № 922. З огляду на це зобов'язала замовника вжити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом **припинення зобов'язань за договором, у т. ч. із застосуванням відповідних наслідків недійсності/ нікчемності договору.**

Наразі в ЕСЗ відображена інформація про відкриття провадження в адмінсправі, позаяк замовник оскаржив цей висновок аудиторів у суді.

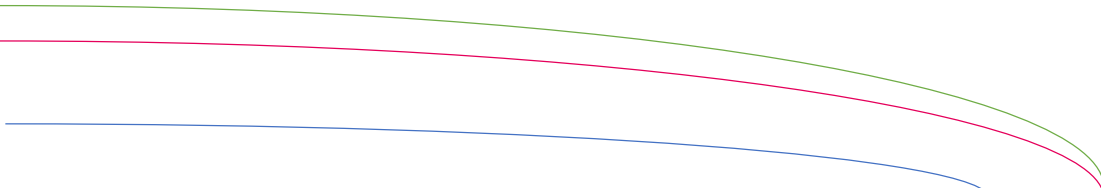
(Процедура закупівлі — [UA-2021-10-18-013937-с](#))

Коли аудитори вважають, що замовники не підтвердили наявність умов застосувати переговорну процедуру закупівлі

Переговорна процедура закупівлі використовується замовником як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю після проведення переговорів щодо ціни та інших умов договору про закупівлю з одним або кількома учасниками процедури закупівлі (ч. 1 ст. 40 Закону № 922).

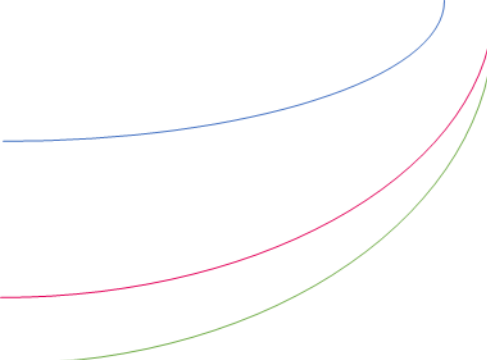
Виняткові випадки, у яких замовник може застосувати переговорну процедуру закупівлі, визначає частина 2 статті 40 Закону № 922. Наявність передбачених законодавчими нормами умов замовник має обґрунтувати.

ПОРУШЕННЯ: застосування переговорної процедури закупівлі на умовах, не передбачених законом

03 травня 2022 року замовник оприлюднив в ЕСЗ інформацію про переговорну процедуру для закупівлі навантажувача. Підставою для застосування переговорної замовник вказав: двічі відмінені процедури відкритих торгів через відсутність достатньої кількості тендерних пропозицій.

Під час моніторингу процедури закупівлі аудитори перевірили, зокрема, наявність умов для застосування переговорної процедури. Вони виявили, що замовник на порушення вимог пункту 1 частини 2 статті 40 Закону встановив вимоги до учасника переговорної процедури закупівлі, що **відрізняються від вимог, які визначив у ТД під час відкритих торгів**. Зокрема, замовник не встановив до учасника вимог надати інформацію та документи, що підтверджують відповідність учасника кваліфікаторіям, повноваження представника учасника щодо підпису документів пропозиції, відсутність підстав для відмови в участі за статтею 17 Закону № 922, відповідність технічній частині з інформацією про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики предмета закупівлі. Не вимагав замовник в учасника технічної специфікації та довідки про обов'язок дотримуватися вимог законодавства із захисту довкілля тощо.

Аудитори у висновку наголосили на **імперативній умові вимог** пунктів 1 та 2 частини 8 статті 40 Закону № 922, яка передбачає, що у разі допущених замовником порушень, що вплинуло на об'єктивність визначення переможця процедури закупівлі та/або неможливості усунення порушень, що виникли через виявлені порушення законодавства щодо закупівель **замовник відміняє переговорну процедуру закупівлі**.

З огляду на встановлені порушення законодавства Держаудитслужба зобов'язала замовника вжити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом **припинення зобов'язань за договором про закупівлю**, в т. ч. із застосуванням наслідків недійсності/нікчемності договору.

(Процедура закупівлі — [UA-2022-05-03-002246-a](#))

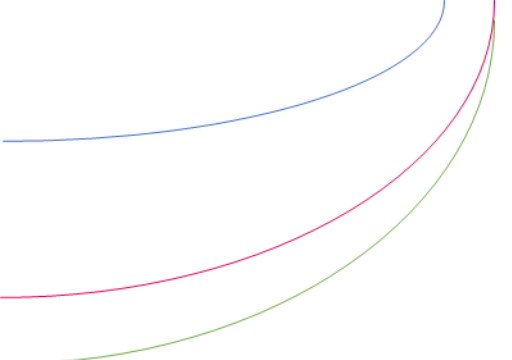

ПОРУШЕННЯ: неправомірне обрання та застосування процедури закупівлі

У лютому 2022 замовник оприлюднив рішення про намір укласти договір за переговорною процедурою на закупівлю послуг з висвітлення діяльності депутатів у місцевій газеті. Як підставу застосувати переговорну процедуру замовник вказав **відсутність конкуренції з технічних причин**.

В обґрунтуванні замовник зазначив, що обране ним друковане видання є єдиним у місті та територіальній громаді громадсько-політичним виданням з місцевою сферою розповсюдження та чітко визначеною тематичною спрямованістю — висвітлення діяльності органів місцевого самоврядування та подій.

Під час моніторингу аудитори перевіряли, зокрема, підстави для проведення переговорної процедури закупівлі. Аудитори звернулися до замовника із запитом на пояснення, де просили надати документальне підтвердження відсутності конкуренції при проведенні переговорної процедури закупівлі. У відповідь на запит замовник прикріпив свідоцтво, що підтверджує державну реєстрацію друкованого ЗМІ та його тематичну спрямованість. Водночас замовник **не надав жодного документального підтвердження відсутності альтернативи** у сфері висвітлення діяльності в друкованих ЗМІ та наявності такої передумови для проведення переговорної процедури як відсутність конкуренції з технічних причин.

Тож аудитори наполягали, що замовник порушив пункт 2 частини 2 статті 40 Закону № 922, оскільки відкриті торги є основною процедурою закупівлі.

За результатами моніторингу орган контролю зобов'язав замовника вжити заходи щодо усунення виявлених порушень шляхом **припинення зобов'язань за договором**, в тому числі із застосуванням відповідних наслідків недійсності/нікчемності договору.

(Процедура закупівлі — [UA-2022-02-04-000039-с](#))

ПОРУШЕННЯ: документи, що підтверджують застосування переговорної процедури, оприлюднені не в повному обсязі

Замовник оприлюднив рішення про намір укласти договір за переговорною процедурою для закупівлі коригування проєктної документації для робіт з реконструкції операційної акваторії. Як підставу для переговорної процедури він зазначив абзац 5 пункту 2 частини 2 статті 40 Закону № 922 — якщо роботи, товари чи послуги можуть бути виконані, поставлені чи надані виключно певним суб'єктом господарювання у випадку, коли існує необхідність захисту прав інтелектуальної власності.

Замовник аргументував своє рішення тим, що учасник — інша сторона договору є **автором проєкту (розробником)** та володіє усіма необхідними даними та напрацюваннями за цим об'єктом будівництва. А це дає можливість виконати коригування проєктної документації. Замовник наголошував, що авторські права учасника відповідно до Закону України «Про авторське право та суміжні права» не може використовувати інша організація.

Під час моніторингу процедури закупівлі аудитори нагадали про вимоги пункту 8 частини 6 статті 40 Закону. А саме, що повідомлення про намір укласти договір про закупівлю **повинно містити обґрунтування** застосування переговорної процедури закупівлі, експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури закупівлі.

Отже, оприлюднене замовником повідомлення повинно містити саме документи, що підтверджують наявність умов застосування переговорної процедури. Замовник відніс до таких документів Цивільний кодекс України, Закон України «Про морські порти України» від 17.05.2012 № 4709-VI, наказ Мінрегіону «Про затвердження Порядку розроблення проектної документації на будівництво об'єктів» від 16.05.2011 № 45, Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII, Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20.05.1999 № 687-XIV, Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII, проєкт «Реконструкція операційної акваторії 1-го ковша Сухого лиману Іллічівської філії ДП «АМПУ» із збільшенням глибини до 15 м», розроблений ДП «ЧорноморНДІпроект» (далі — Проєкт). Проте в порушення законодавчих вимог Замовник **оприлюднив проєкт не в повному обсязі**. На відповідний запит аудиторів в ЕСЗ замовник зазначив аналогічну інформацію і не надав копію Проєкта.

За результатами моніторингу аудитори установили порушення вимог пункту 8 частини 6 статті 40 Закону № 922. З огляду на встановлені порушення законодавства у сфері закупівель та відсутність механізму їх усунення, Держаудитслужба зобов'язала замовника вжити заходи, направлені на **недопущення встановлених порушень у подальшому**. Зокрема, притягнути до відповідальності осіб, які допустили порушення. Замовник оприлюднив в ЕСЗ інформацію, що за результатами моніторингу він видав наказ, яким попередив уповноважених осіб про персональну відповідальність за недотримання вимог законодавства у сфері публічних закупівель під час організації та проведення процедур закупівель.

(Процедура закупівлі — [UA-2021-10-13-005915-c](#))

Коли замовник має оприлюднювати обґрунтування визначення очікуваної вартості

Головні розпорядники бюджетних коштів, розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня, суб'єкти господарювання державного сектора економіки зобов'язані підготувати обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, розміру бюджетного призначення, очікуваної вартості предмета закупівлі та забезпечити оприлюднення такого обґрунтування на власному веб-сайті (п. 4-1 Постанови № 710).

Ця вимога стосується замовників **під час оголошення про проведення конкурентної процедури закупівель або повідомлення про намір укласти договір про закупівлю за результатами переговорної процедури закупівель**. Щоб зрозуміти як діяти замовнику під час проведення таких закупівель та як дотриматись вимог Постанови №710, розглянемо декілька випадків.

В усіх цих випадках аудиторів виявили порушення, зокрема, вимог Постанови № 710 та просили:

- пояснити, як і на підставі яких документів замовник зробив обґрунтування розміру бюджетного призначення, технічних та якісних характеристик предмета закупівлі та визначив його очікувану вартість;
- надати посилання на сторінку власного веб-сайту або офіційного веб-сайту головного розпорядника бюджетних коштів, на якому розміщено таке обґрунтування

Постійна професійна підтримка від Експертус Держзакупівлі: [вебінари від відомих експертів](#)

Експертус
держзакупівлі

Пошук вебінари. Введіть запит українською мовою

Робочі ситуації Нормативна база Форми Е-журнали **Вебінари** Сервіси Онлайн-навч

ВЕБІНАРИ

НОВІ ВЕБІНАРИ

 <p>Закупівлі в умовах війни: особливості казначейського обслуговування</p> <p>27 вересня 2022</p>	 <p>Що врахувати під час розгляду документів учасників закупівель</p> <p>13 вересня 2022</p>	 <p>Предмет закупівлі & нікчемність договору</p> <p>01 вересня 2022</p>
 <p>Усі вебінари</p>		

Інформацію про сайт замовника опублікували лише в інформації про замовників

Замовник оголосив відкриті торги на закупівлю капітального ремонту тротуару ще 21 жовтня 2021 року. В червні 2022 року аудитори виявили **ознаки порушення в інформації, оприлюдненій в ЕСЗ**, і розпочали моніторинг процедури закупівлі. Аудитори вирішили проаналізувати планування закупівлі та оприлюднення інформації про її проведення.

Коли замовник оголошував закупівлю, він надав посилання на власний вебсайт у розділі «Інформація про замовників» на Prozoro. Під час моніторингу аудитори **звернулися із запитом**, в якому просили:

- пояснити, яким чином та на підставі яких документів замовник провів обґрунтування розміру бюджетного призначення, технічних та якісних характеристик предмета закупівлі та визначив його очікувану вартість;
- надати посилання на сторінку власного вебсайту, на якому розміщено таке обґрунтування відповідно до вимог пункту 4-1 Постанови № 710.

Замовник у відповідь на запит повторно **надав посилання на сайт**. Відповідь замовника задовольнила аудиторів, тим поче, що за результатами моніторингу аудитори **порушень законодавства у сфері публічних закупівель не встановлено**.

(Процедура закупівлі — [UA-2021-10-08-001917-a](#))

Інформацію про сайт замовника опублікували у відповіді на запит

Ситуація аналогічна попередній.

У вересні 2021 року замовник оголосив відкриті торги на закупівлю послуг з середнього ремонту дрезини, а майже через рік аудитори ухвалили рішення провести моніторинг цієї процедури закупівлі.

У цій ситуації посилання на сайт на Prozoro замовник початково не зазначав. Однак у поясненні на запит аудиторів він вказав, що обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, розміру очікуваної вартості предмета закупівлі розміщені на веб-сайті odz.gov.ua. в розділі «Закупівлі» – «Активні торги» за посиланням на предмет закупівлі та його унікальний номер оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу. Свої дії замовник аргументував тим, що на його вебсайті встановлена можливість відображення дзеркала його закупівель. **Це пояснення щодо оприлюднення обґрунтування повністю задовольнило аудиторів.**

(Процедура закупівлі — [UA-2021-09-10-011691-с](#))

Пояснення щодо публікації обґрунтування опублікували у відповіді на запит

У лютому 2022 року замовник оголосив відкриті торги на закупівлю молочних продуктів. Влітку аудитори в інформації, оприлюдненій в ЕСЗ, виявили ознаки порушення, відтак розпочали моніторинг цієї процедури закупівлі.

У запиті замовнику на пояснення аудитори також попросили:

- пояснити, яким чином та на підставі яких документів замовник здійснив обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, визначив розмір витрат та очікувану вартість предмета закупівлі, та надати підтвердні документи;
- надати посилання на сторінку власного вебсайту або офіційного вебсайту головного розпорядника, на якому розміщено таке обґрунтування відповідно до вимог пункту 4-1 Постанови № 710.

У відповіді аудиторам замовник підвантажив протокол уповноваженої особи, яким затверджене обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, його очікуваної вартості та/або розміру бюджетного призначення. Діяла уповноважена особа відповідно до Положення про уповноважену особу та Порядку організації планування та проведення закупівель замовника. Натомість посилання на вебсторінку сайту із інформацією про обґрунтування замовник не надав. Аргументував це тим, що не опублікував таке обґрунтування через відсутність сайту замовника та відсутність в посадовій інструкції відповідального працівника обов'язку оприлюднювати інформацію.

Таке пояснення щодо оприлюднення обґрунтування також задовольнило аудиторів.

(Процедура закупівлі — [UA-2022-02-04-012659-b](#))

Дякую за увагу!

dz.expertus.com.ua